Donderdag, 21 Augustus 1941

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

58ste Jaargang, No. 3380

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand | Aruba fl. 2.— | bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Stalin laat grootste stuwdam-krachtstation ter wereld opblazen.

Volken vluchten voor de millioenen kubieke meter watervloeden.

Harry Hopkins is van oordeel, dat Duitslands mislukte poging om de 5e colonne in de Sovjet-Unie te stichten, oorzaak is van Hitlers wansucces.

Druk op Leningrad neemt toe.

WAAROM SPRAK ROOSEVELT VAN EEN HARDE STRIJD VOOR DE OVERWINNING BEREIKT WORDT?

De hoofdstad was vol van gissingen oe Roosevelt bedoelde, dat zijn woor-en, die ook Abraham Lincoln uitsprak n het duistere ogenblik van de ge-hiedenis der Verenigde Staten, zou-n worden uitgelegd, teneinde er bij natie de nadruk op te leggen, dat hij een lange harde weg voorzag, alvo-ens de uiteindelijke overwinning op de as zou zijn verkregen. Een groep dacht at Roosevelt bedoelde, dat de Ver-nigde Staten een beperkte ijver toon-len.

Deze interpretentie was, dat hij zocht de moedwillige denkwijze, de zelf-voldaanheid en het gevoel dat het Rus-isch-Duits conflict grotendeels het pro-bleem van een uiteindelijke nazie-ne-derlaag had vereenvoudigd, te ontmoe-digen.

Een andere groep was van mening, dat de boodschap was: De natie moet nog een zware en totale poging doen, welke onontbeerlijk is teneinde de overwinning te behalen. Van deze zijde is men van mening, dat de episode van Lincoln moet worden nagegaan in verband met hetgeen later is gebeurd.

Deze kringen gaven te kennen, dat sommige van de zwartste dagen van de natie en de grootste ongevallenlijsten kwamen na de dag, dat Lincoln sprak. Men wees op de tegenslagen op het veld, de zakkende hoop voor een overwinning, opstootjes van dienstplichtigen in sommige steden en de waardevermindering van de valuta.

De twee moeilijkste jaren gingen voorbij alvorens het getij sterk begon te keren naar een succesvolle beëindiging van de burgeroorlog. Deze grimmige letterlijke toepassing van een vergelijking met de Verenigde Staten werd prompt betwist door hen, die ervan overtuigd zijn, dat de President figuurlijk sprak. De tegenstanders argumenteerden, dat zulk een toepassing moeilijk te verenigen zou zijn met Roosevelts verklaring van Zaterdag toen hij terugkeerde van de conferentie met Churchill, toen hij zeide, dat de Verenigde Staten niet dichter bij de oorlog zijn dan toen hij vertrok voor de conferentie. (Washington, (AP), 20.8).

CHURCHILL TROK DOOR DE GEVAARLIJKE ZONE.

Men deelt mede, dat Churchill bij zijn terugtocht na de ontmoeting met Roosevelt, passeerde door de zone, waar de duikboten in het offensief zijn (Londen, (AP) 20.8).

OVERGELOPEN DUITSE OFFICIEREN WAARSCHUWEN HET DUITSE LEGER.

Een veelbetekenende boodschap.

Een extra-communiqué, dat in Moskou werd uitgegeven, luidde als volgt: „Een groep Duitse officieren, die vrijwillig zijn overgelopen naar het Rode Leger, hebben een open brief gericht tot alle officieren van het Duitse leger. In deze brief schrijven zij: Aangezien wij ernstig bezorgd zijn over de toekomst van ons Duitse Vaderland, achten wij het onze ereplicht ons te richten tot al onze kameraden en alle officieren van het Duitse leger. Wij zijn gekomen tot de eenstemmige overtuiging, dat wij Duitse officieren alles moeten doen om Duitsland te behoeden voor de grootste catastrophe in de geschiedenis van het land. Wij kenden de nazies als gewetenloze avonturiers van een donker verleden. Voor hen was Duitsland slechts de springplank voor hun persoonlijke loopbanen. Wij voelden ons beschaamd bij het achtgeven voor een Hitler of Goering. Het werd telkens duidelijker voor ons, dat Hitlers avontuurlijke politiek ons Duitse Vaderland aan gevaar blootstelde. De oorlog naderde en Duitsland had geen vrienden. De gehele wereld haatte de nazies en deze haat werd weerspiegeld in Duitsland zelf.

De alliantie met het fascistische Italië was de enige vriendschap, die Hitler sloot, doch wij kenden Italië goed genoeg.

Wat Duitsland zou moeten vermijden onder alle omstandigheden, was een oorlog aan twee fronten. Een staatsman van Bismarcks formaat zou dit mogelijk kunnen doen, maar Hitler is geen Bismarck, doch een parvenu. Zijn gehele politiek is gebaseerd op bluf. Hij overblufte ons en hij was van plan dezelfde lijn te volgen tegenover de gehele wereld.

De gevolgen waren rampzalig. Nu vechten wij zowel tegen Engeland als Rusland. Het is gewoon krankzinnigheid. In de oorlog tegen Rusland zal het Duitse leger doodbloeden. Deze oorlog had geen vooruitzicht. Hij kan alleen in een ramp eindigen, waarbij vergeleken de ramp van 1918, slechts kinderspel was. Het is mogelijk, dat Duitsland de oorlog enige tijd voortzet, doch hoe langer de oorlog duurt, hoe verschrikkelijker het eind zal zijn. Dragende de volle verantwoordelijkheid voor onze woorden verklaren wij: Slechts als Hitler omvergeworpen wordt, zal de oorlog eindigen en Duitsland gered worden. Wij antwoorden voor deze overtuiging van ons met onze namen en onze eer als Duitse officieren.

De boodschap was getekend, Luitenant Kolonel Hauschield Kapitein Vonweski, Kapitein Rigger, Kapitein Von Wenschowski en Senior Luitenant Ricks" (Moskou, (AP) 20.8).

GRENS TUSSEN MONGOLIË EN MANCHUKUO GEDEMARKEERD

Officieel wordt bekend gemaakt, dat de gezamenlijke Mongools-Manchukuose technische commissie de demarcatie tot stand heeft gebracht van een grensstrook van 180 mijl in het gebied, waar de Russische en Japanse troepen in de zomer van 1939 in botsing kwamen. Gemeld wordt, dat de vertegenwoordigers van de U.S.S.R., Japan, Mongolië en Manchukuo op 22 September te Harbin zullen samenkomen voor het tekenen van de laatste grensovereenkomst. Waarnemers zeiden, dat de beëindiging van de demarcatie van de grens de belangrijkste hindernis heeft verwijderd voor de algemene verbetering van de Sovjet-Japanse relaties (Tokio, (AP) 20.8).

DUITSERS WORDEN IN CENTRALE SECTOR TERUGGEDREVEN.

Het blad „Izvestia" berichtte, dat een Russische tegenaanval in de centrale richting de Duitsers uit punt „P" had verdreven, terug over een niet genoemde rivier, nadat zij wiggen gedreven hadden in de Rode linies met mortieren en gemechaniseerde eenheden. De fascistische officieren deelden aan hun soldaten mede, dat slechts 100 mijl overbleef tussen dit punt en Moskou, doch de officieren toonden hen de kaarten niet.

Het bericht verklaarde dat de Duitse verliezen stijgen, terwijl de druk van het Rode Leger toeneemt. Verder zegt het bericht: **„De druk van onze infanterie, die werd voorafgegaan door een nauwkeurige artillerie-voorbereiding, geeft definitieve resultaten"** (Moskou, (AP) 20.8).

EEN VERLOREN RUSSISCHE AFDELING KEERT TERUG.

Een nieuwe „verloren eenheid", die omsingeld was, keerde na een mars van 45 dagen over door den vijand bezet gebied terug naar het centrale front. In een artikel in „Rode Ster" beschreef Luitenant Ivan Boldin het verloop van de mars, waarbij hij mededeelde, dat de eenheid de Staven van twee Duitse regimenten had gevangen genomen, 26 tanks had vernield, 1049 auto's en trucks, 147 motorfietsen, 5 stukken geschut, 1 vliegtuig en veel ammunitie. Alleen in de laatste slag voor de uiteindelijke doorbraak zouden de Russen, volgens Boldin, meer dan 1000 Duitse soldaten hebben gedood.

Boldins afdeling werd van de hoofdmacht van het Rode Leger afgesneden in het gebied van Minsk en vocht haar weg naar het Oosten tot 11 Augustus, toen zij zich voegde bij het leger van Generaal Konev op een niet nader genoemd punt na een van tevoren geregelde verrassingsaanval op de achterhoede van de Duitsers aan het front.

Twee van Boldins verkenners waren van tevoren getrokken over het door den vijand bezet gebied om Konev mededeling te doen van het plan voor een gezamenlijke actie. Boldin zeide: „Iedereen dacht aan mijn orders om de lafaards op de plaats neer te schieten. Overal hadden wij duizenden vrijwilligers en helpers: boeren, vrouwen en kinderen. Wij wisten altijd het aantal en de positie van de Duitse strijdkrachten" (Moskou, (AP) 20.8).

GROTE RUSSISCHE TANKAANVALLEN BIJ DE DNJEPR.

Duitse berichten van het beneden-Dnjeprfront van hedenavond deelden mede, dat grote formaties Russische tanks tegenaanvallen uitvoerden op de Duitse linies in een poging om de terugtrekking van grote Russische eenheden naar het Oosten over de Dnjeprrivier te dekken. De Russische bruggehoofden aan de Westelijke oever van de Dnjepr werden echter beschreven als weinig en verspreid. Zwermen Duitse vliegtuigen zouden de veerboten en andere boten aanvallen, die de Russen gebruiken om de rivier over te steken en grote verliezen aan de Russen toebrengen. Het Duitse doel zou zijn de Russen niet slechts te verdrijven van de Westelijke oever van de Dnjepr, doch ook om de Russen te verhinderen aan de overzijde nieuwe stellingen te nemen (Berlijn, (AP) 20.8).

HET RODE LEGER DOET SERIES VAN SUCCESVOLLE TEGENAANVALLEN.

Het leger-nieuwsblad „Rode Ster" deelde mede, dat het Rode Leger een scherpe serie tegenaanvallen heeft ondernomen tegen de Duitsers in de centrale sector.

„Rode Ster" deelde mede, dat de Westelijke strijdkrachten, aangevoerd door Generaal Konev, bij een opmars van drie dagen de Duitsers hebben verdreven uit drie achtereenvolgende defensie-linies en 5 bevolkingscentra hebben heroverd. Het blad deelde mede, dat de opmars wordt voortgezet.

Het bericht van „Rode Ster" deelde mede, dat de Westelijke luchtmacht, artillerie, tanks en infanterie de tegenaanvallen hebben gecombineerd. De aanvallen zouden, naar vermeld, de Duitsers uit de eerste linies hebben verdreven en hen opnieuw op de vlucht hebben gedreven, toen zij probeerden zich in een tweede linie in te graven.

„Rode Ster" zeide, dat de Russen de oversteek van een rivier hebben geforceerd en de Duitsers bevochten om een derde linie van stellingen. Russische tanks werden uit de lucht geworpen diep in de Duitse defensies en zouden infanteristen hebben uitgestort, die den vijand tot capitulatie dwongen. Gevangenen in „D" zeiden, dat de Russische artillerie hier zo intens was, dat zij niet in staat waren drie dagen lang uit de loopgraven te kijken.

Het nieuwsorgaan van **de Sovjet**-marine „Rode Vloot" deelde mede, dat matrozen van de Baltische Zeevloot de vlootbasis Hango aan het Zuidwestelijke puntje van Finland nog steeds houden en verschillende vijandelijke aanvallen hebben afgeslagen, terwijl zij series van nabijliggende eilanden bij tegenaanvallen hebben bezet. 27 Vijandelijke vliegtuigen werden boven Hango neergeschoten. Het blad zeide, dat de basis, die Rusland won in de oorlog 1939—1940 tegen Finland, Russisch was, is en zal blijven (Moskou, (AP) 20.8).

REEDS 330.000 RUSSISCHE GEVANGENEN IN DE OEKRAINE.

Uit Duitse militaire kringen wordt gemeld, dat tot nu toe reeds 330.000 Russische gevangenen in de Oekraïne alleen zijn gemaakt (Berlijn, (AP) 20.8).

Het nieuws van vandaag.

In alle landen heeft men den Duitser, die de historie door aan een „Deutschland über alles"-manie leed, vertrouwd. Dat is allen landen kwaad te staan gekomen. Maar in Rusland heeft men dat niet gedaan. Een van de drie verzekeringen, die Harry Hopkins dan ook aan Roosevelt heeft gedaan is, dat Hitlers wansucces in Rusland te danken is aan het mislukken om een 5e colonne in Rusland te fokken. Stalin heeft inderdaad met zwaard en bloed alles wat niet orthodox-communistisch was, uitgeroeid. Dat is nu zijn geluk gebleken.

Hier zijn de voornaamste punten uit de strijd aan het Oostfront. **1)** De algemene situatie is, dat er een hevige Duitse druk wordt uitgeoefend in de richting van Leningrad. **2)** Het onder 1 genoemde is o.a. af te leiden uit de hevige gevechten, die gisteren bij Kingisepp, Novgorod en Staraja Russa werden geleverd; **3)** Vorosjilof heeft een beroep gedaan op de bevolking van Leningrad om zich tot het uiterste te verdedigen; **4)** In de centrale sector daarentegen worden de Duitsers teruggedreven; **5)** Onder leiding van Generaal Konev deden de Russen succesvolle tegenaanvallen in deze centrale sector; **6)** Duitsers en Russen vervoeren tanks door de lucht in de centrale sector; **7)** Drie Duitse linies zijn door de Russen aan het centrale front doorgebroken; **8)** In de Zuidelijke sector wordt de winteroogst al weer gezaaid (men herinnert zich dat de Russen en niet de Duitse roofridders de zomeroogst binnen haalden); **9)** De Russische tankaanvallen bij de Dnjepr zijn volgens de Duitsers niet zo krachtig; **10)** Geruchten gaan, dat de enorme stuwdam in de Dnjepr op Stalins bevel is opgeblazen.

De Dnjepr — na de Volga de grootste rivier van Europa — is een gigantische sta in de weg voor een oprukkend leger. Niet alleen is de rivier meer dan een mijl breed, maar de hele rechteroever steekt 100 meter hoog steil uit de verwilderde laaglandstroom omhoog. Negen fantastische stroomversnellingen vlieten over rotsbanken vlak bij Dnjepropetrovsk. Vlak daarbij ligt het grootste krachtstation ter wereld: Dnjeprosti. In Mei 1932 zijn de geweldige stuwdam met het krachtstation in gebruik genomen. Zeven turbines werken er. De capaciteit is 540.000 K.W. en 900.000 P.K. — ter vergelijking: Niagara slechts 430.000 P.K. Het krachtstation voorziet alle aluminium-, ijzer-, staal- en andere fabrieken van de gehele beneden-Dnjepr-vlakte. Geruchten gaan, dat Stalin dit ding heeft laten opblazen. AP heeft het nog niet bevestigd, maar de couranten in verschillende Europese hoofdsteden geven al beschrijvingen van de millioenen kubieke meters water die losbarstten, van de volken die de komende watervloed ontvluchtten.

Geen oproer wordt vandaag gemeld, maar wel, dat een groep Duitse officieren er de brui aan gegeven heeft en naar Russen is overgelopen (blz. 1).

„Het Nieuws van Vandaag" gaat goed

Pers en Politiek.

Wat de Staat is, wat de intrinsieke waarde van de Staatsgemeenschap is, is eergisteren in een hoofdartikel behandeld geworden. Daar werd gesproken over de noodzaak, dat allen medewerken om de Staat op te voeren tot groter hoogte, tot rijper bloei. Niet omdat de Staat een doel in zich zou hebben, maar omdat in een welvarende Staatsgemeenschap ons aller einddoel, de visio beatifica in de hemel, beter kan worden nagestreefd. Welke methoden moeten of kunnen gevolgd worden om de Staat tot groter bloei te brengen?

Deze methoden gezamenlijk, noemt men Politiek. De Politiek is dus het totaal van **juist** gekozen middelen om de Staat groot te maken.

Politiek en levensbeschouwing zullen steeds ten nauwste met elkander verbonden zijn. De Politiek beoogt het heil van de Staat. Hoe een bepaald individu of een bepaalde groep dan ook over het begrip Staat denkt, zal zijn of haar politiek determineren. Voor de liberalen ligt het staatsdoel op aarde. Voor de nationaal-socialisten ligt het staatsdoel eveneens op aarde. Over de verschillen tussen de staatsbegrippen van den liberaal en nationaal-socialist worde thans niet gehandeld; dit is reeds eergisteren in het artikel „De Staat" gedaan.

Voldoende zij het erop te wijzen, dat voor de katholieken het Staatsdoel hoger ligt.

Is alzo het staatsbegrip verschillend bij mensen, die een verschillende levensbeschouwing huldigen, verschillend zal ook hun politiek zijn.

Niet de partij, maar de politieke overtuiging is met de Kerk verbonden.

Laten wij het andere voor wat het zij, voor den katholiek zal de politiek onlosmakelijk met de godsdienst verbonden zijn. Dat wil niet zeggen, dat een bepaalde politieke **partij** als een uiting van onze godsdienst mag worden gezien. De partij-politiek staat als zodanig los van de Kerk, wordt alleen door haar gecontroleerd teneinde de partij voor deraillement te vrijwaren. Maar wat wel onlosmakelijk verbonden is met onze godsdienst, dat is de politieke overtuiging zelf, het bewustzijn, dat wij streven naar het heil van de Staat om daardoor te arbeiden aan de bevestiging van Gods koninkrijk. Te verwachten is dus, dat ten aanzien van belangrijke principiële aangelegenheden de katholieken steeds een eensgezind antwoord gereed zullen hebben.

Niet alle katholieken evenwel zullen steeds in staat zijn persoonlijk tot een katholiek-verantwoorde eindconclusie te komen. Sommigen zijn intellectueel niet voldoende geschoold, anderen ontbreekt de tijd. Het is de taak van de katholieke pers denzulken van voorlichting te dienen.

Pers en Politiek.

Wat hier onder Politiek is te verstaan is reeds uiteengezet.

In welke verhouding de Pers te harentwaart staat, volgt uit eveneens uit het voorgaande: de pers zal de politiek moeten dienen, door den katholieken van voorlichting te zijn bij het wandelen door de doolhof van overtuigingen en opvattingen, welke de mensheid in de loop der eeuwen geplant heeft.

Enkele opmerkingen over de Pers in het algemeen zijn daarbij nodig. Hierbij moeten wij ons beperken tot het dagblad. Het woord „Pers" is eigenlijk reeds weer verouderd, want met de pers zijn verwant radio, film, televisie e.d. Misschien zou het dus beter zijn te spreken van Publiciteit. Het eigene nu van het dagblad tegenover de andere genoemde vormen van publiciteit is gelegen in de eigen techniek van het

dagblad. Het vraagstuk wordt aanmerkelijk verduidelijkt, indien wij in dit verband het woord „vorm" door „techniek" vervangen. Dagblad, radio, film e.d. worden dan alle verschillende technieken van de journalistiek. Het criterium voor een taakverdeling draagt dan ook een technisch karakter: de specifieke taak van het dagblad wordt bepaald door deszelfs technische mogelijkheden. Het dagblad, het dagelijks verspreide gedrukte woord, heeft in het maatschappelijk leven drie groepen van functies gekregen, ten dele krachtens zijn wezen, ten dele door toevallige omstandigheden.

1. Door zijn dagelijkse verspreiding kon het voldoen aan de maatschappelijke behoefte aan **inlichtingen over de dagelijkse gang van zaken.** Het dagblad, dat zich van andere drukwerken door een frequentie onderscheidde en zich sneller in grote kring verspreidde, dan het gesproken woord, moest noodzakelijk nieuwsblad zijn.

2. Door dezelfde oorzaken verkreeg het dagblad de functie van **intermédiair in het economische verkeer.** De behoefte van de handel om zijn aanbiedingen te verspreiden, maakte het dagblad tot advertentie-orgaan.

3. Het dagblad draagt vooral het stempel van het woord. Of de dagbladondernemer het bedoelde of niet: het geschreven woord spreekt tot de geest. **Beïnvloeden der geesten is daarom inhaerent aan het dagblad,** zolang het zijn zal. Ook het zuivere nieuwsblad oefent invloed uit, in het negatieve dan wel in het positieve. Het was daarom een innerlijke noodwendigheid, dat de dagbladen zich volgens de verschillende geestesrichtingen groepeerden. Tot de functies, die het katholieke dagblad thans uitoefent, behoort dan ook het geweldige terrein van **leiding en voorlichting naar binnen, dus van het katholieke volk en propaganda apostolaat naar buiten.**

Verschil tussen dagblad en tijdschrift.

Met opzet werd herhaaldelijk het woord **dagblad** gebruikt. Want het dagblad onderscheidt zich scherp van het tijdschrift, dat meer of minder vaak verschijnt. Er zijn er altijd nog, die het verschil tussen het tegenwoordige „Dagblad Amigoe di Curaçao" en het vroegere missie-orgaan de „Amigoe di Curaçao" niet vatten. Het blijkt der Redactie herhaaldelijk, niet alleen bij uitlatingen die in andere bladen hierover verschijnen, maar ook van de zijde van hen, die vroeger aanspraak konden en mochten maken op het redactionele gedeelte van de courant, en voor wie dit gedeelte nu hermetisch gesloten is. Het karakter van een dagblad is in de eerste plaats nieuwsblad, dat de gebeurtenissen van elke dag weerspiegelt.

Artikelen en beschouwingen behoren in een dagblad slechts dan thuis, wanneer zij de actualiteiten van de dag behandelen. Apologie, geschiedenis, natuurkunde philosophie, schaken, mode, en zo voorts, dit alles behoort slechts tot de courantenstof in zoverre actuele feiten tot behandeling aanleiding geven: een opzienbarende uitvinding, een nieuwe theorie, een de aandacht trekkend debat, een promotie, een staatsrechtelijk novum enz.

Een voorbeeld: een apologetisch artikel, waarin uiteengezet wordt, hoe het pausschap tot het wezen der Kerk behoort, behoort niet in een dagblad voor te komen, zelfs niet in een katholiek dagblad, als daar niet een aanleiding toe besta. Deze aanleiding kan gezocht worden bijvoorbeeld in het overlijden van een paus, het verkiezen van een paus, een regeringsjubileum van den paus of meer van dien aard.

Het dagblad is dus in de eerste plaats nieuwsblad en mag slechts bevatten, wat met het nieuws van de dag in verband staat. Maar — en hier ligt het hemelsbrede verschil tussen een principieel dagblad en een zogenaamde neutrale courant: **het katholieke dagblad geeft leiding en voorlichting door keuze en rangschikking van en commentaar op dit dagelijks nieuws.**

Een courant is géén vergaarbak van nieuwtjes.

Met nadruk moet worden geprotesteerd tegen de opvatting, dat het nieuwsblad een vergaarbak van nieuwtjes is. Dit was de courant misschien in haar beginstadium, maar momenteel is geen enkele courant een vergaarbak van nieuwtjes zonder meer. Daarom, omdat het redigeren van een katholiek dagblad een principiële arbeid is, zal het werk aan een katholieke courant ook altijd meer energie, offers en arbeid vergen, dan het werk aan een neutrale courant, die al wat binnenkomt, kan opnemen. Het is de roem van Curaçao, dat het enige katholieke dagblad ter wereld in onze moedertaal en vrij van nazie-censuur, momenteel op ons eiland wordt uitgegeven. Nog dezer dagen werd in een artikel, hieraan gewijd, in het r.k. weekblad „De Weg" in Nederlands Indië uiting gegeven aan de jalouzie der Indische katholieken, dat Curaçao hierin aan Indië was voorgegaan. Op het gebied van de katholieke pers heeft ons land een eremnaam op te houden. Beziet men de stand van zaken, dan heeft Groot Brittannië met zijn zoveel millioenen katholieken geen enkel katholiek dagblad, alleen enkele weekbladen, terwijl de rijke Verenigde Staten slechts één katholiek dagblad hebben, dat evenwel nog slechts een plaatselijk blad zonder enige praetenties is.

Kerkvorsten over de Pers.

Vreemd is dit, wanneer men nagaat wat de hoogste gezagsdragers in onze Kerk over de waarde van een katholieke pers hebben gezegd. Was het niet onze plaatselijke Apostolisch Vicarius, die bij de inzegening van de Paulus-drukkerij, waar de „Dagblad Amigoe di Curaçao" gedrukt wordt, erop wees, dat Paus Pius X voor Hij tot het pausschap verheven werd en nog op de Stoel van Venetië zetelde, gezegd had zijn borstkruis en ring te zullen verkopen, indien dit nodig ware om een katholieke pers in stand te houden? En Cardinaal Mercier heeft eens een woord gesproken, dat te boud zou klinken in de mond van ieder, maar dat iemand als Cardinaal Mercier zeggen mocht: „Om een katholiek blad te helpen stichten, zou ik gaarne het bouwen van een kerk uitstellen."

De vorige Paus Pius XI heeft niet alleen verschillende malen uiting gegeven aan zijn hoogachting voor de katholieke pers, maar heeft ten eerste het Vaticaanse dagblad de „Osservatore Romano" opgevoerd tot een peil, dat het blad internationale reputatie kreeg en van een overvroom devotie-blad een courant werd met sport-, technische en filmrubrieken, die gaarne in andere bladen worden geciteerd. Bovendien heeft Pius XI in 1936 een katholieke perstentoonstelling georganiseerd in het Vaticaan, waar — het zij hier nog eens opgemerkt — de Nederlandse katholieke pers de erepalm wegdroeg.

Over de katholieke pers zeide deze Paus, „In verband met de ruime hulpbronnen, die tegenwoordig onontbeerlijk zijn voor een goed geredigeerd dagblad, wil het in staat zijn om aan de machtige pers van de overzijde het hoofd te bieden, zijn Wij van mening, dat men ook op dit terrein moet optrekken 'viribus unitis', met opoffering, als het nodig zal zijn, van particuliere en gewestelijke aan de algemene belangen, brengend al de offers, die op zulk een ernstig punt gevraagd zullen worden."

En onze tegenwoordige Paus heeft al jaren geleden, toen hij nog cardinaal was, de uitspraak gedaan, dat het goed dat van een goede pers te verwachten is, groter zal zijn naarmate het dagblad een bredere verspreiding vindt.

Pers en Politiek moeten samen werken.

Alle wereldbewegingen hebben zich van de Pers meester gemaakt. Men zou een dagje in een courantenredactie moeten doorbrengen, al ware het slechts van de kleine redacties op ons Eiland, om te weten, welk een smekingen uit het volk opklimmen tot een Redactie om dit en dat en alles, maar vooral namen, in een courant te krijgen. De intieme verhouding tussen Politiek en Pers ligt dus wel voor de hand, vooral wanneer beiden zich ten dienste gesteld hebben aan het zoeken van die parel van grote waarde, welke **belichaamd is in het katholieke ideaal, aan de katholieke levensplicht ons katholiek beginsel tot in alle finesses des levens naar voren te brengen en te verwerkelijken.**

De courant is wel een van de gewichtigste factoren hierbij geworden. En niet alleen bij ons, maar ook onze tegenstanders benutten zich van de Pers — gesteund vaak door machtige financiële hulpbronnen, waarover de katholieke pers niet beschikken kan. Of waarover zij niet beschikken wil, zoals de historie van de Curaçaose katholieke pers ten duidelijkste heeft bewezen, omdat zij door het aanvaarden van financiële steun haar vrijheid verkopen zou. Elke stand heeft geleerd het wapen van de Pers te hanteren. Voor de courant is maar weinig verborgen. Alle berichten bereiken haar redacties. Het is aan de bescheidenheid van het besturend college, dat Redactie genoemd wordt, overgelaten berichten te publiceren of weg te laten.

Het Katholieke karakter van een courant wordt niet bepaald door devotionele inhoud of artikelen over de Kerk.

Aan de Redacties is het ook om de formulering van de berichten vast te stellen en daardoor aan de „richting" van de courant uitdrukking te geven. Want het is een dwaas idee, dat een katholieke courant daarom katholiek zou zijn, omdat zij gevuld is met devotionele stof, met heiligenprenten en bijbelspreuken. Een groot gedeelte van de lezers believt deze stof niet, slaat die artikelen reeds terstond over. **Meer invloed wordt uitgeoefend door niet-godsdienstige stukken, die evenwel gebaseerd zijn op de katholieke levensbeschouwing.**

Zien wij niet dagelijks dat de neutrale couranten óók berichtjes over Kerk en godsdienst opnemen om het Katholieke volk te lokken, terwijl deze bladen in wezen anti-Katholiek zijn en blijven.

Geen onrecht, of de katholieke courant plaatst het in het daglicht. Geen booswicht, of zij waarschuwt voor hem. Zij wijst de weg aan de gerechtigheid, die zetelt in de landszalen. Zij toont der regering of het gouvernement de wensen van het volk. Zij toont aan de massa van het volk de zorgen en de wenken der regeerders. **Zij mag nooit de slavin worden van de regering,** zoals in totalitaire landen het geval is. Zij mag evenmin de ongebreidelde spreekbuis worden van al wat los en vast is, zoals het liberalisme dat wenst. Zij moet haar onafhankelijkheid naar beide kanten bewaren, anders heeft het „Politiek en Pers" geen zin meer en wordt het „Politiek en Propaganda".

In de politiek speelt ons katholiek beginsel en alles determinerende rol. **In de pers speelt ons katholiek beginsel** eveneens een alles determinerende rol. Daarom zullen beide elkaar moeten dienen, en zal de **dienende functie** zelfs meer aan de zijde van de pers staan. **Maar toch moet de katholieke pers vrij blijven.** Voor de partij-politiek dient het aan de partij vastgekoppelde partij-orgaan en gelijk reeds in het begin van dit artikel opgemerkt, is het karakter van een dagblad en een periodiek geheel verschillend.

Er zijn er vermoedelijk slechts weinigen — het klinkt misschien als een kleine oratio pro domo nostra — die zich ten volle beseffen, hoeveel de mensheid verschuldigd is aan de goede pers, aan het leger van duizenden consciëntieuze journalisten, die dag in dag uit alles napluizen, ontcijferen, overpeinzen en regelen in een hartverscheurend tempo, omdat het publiek van de pers snelheid eist. Wanneer de courant verschijnt, beseffen de lezers weinig van het zware en gewetensvolle werk, dat aan de verschijning van een courant is vooraf gegaan. **Veel meer dan dank horen de dagbladschrijvers gewoonlijk het gemopper over al het onaangename of slechte,** waarvan een courant oorzaak is of zou kunnen zijn. De mensen zijn nu eenmaal meer geneigd het kwade te zien dan het goede te waarderen. En men vergeet allicht, dat wanneer een courant over een bepaalde toestand haar oordeel uitspreekt, er altijd voor- en tegenstanders van die — háár mening — zijn.

Het zijn dan altijd de minst bedachte mensen, die omdat de courant nu eenmaal hun standpunt niet inneemt, gereed staan met verwijten. Doch het blijft waar, dat wanneer de courant bijvoorbeeld zegt, dat de krotten op Curaçao een hemelschreiende ergernis zijn, de sociale werkers aan haar zijde zullen staan, en de eigenaars misschien in de oppositie.

Over „Ingezonden stukken".

Daarom mag een courant bij haar dienende functie van de politiek nooit tot eenzijdigheid vervallen. Al blijft de Redactie van een courant op haar eenmaal ingenomen standpunt staan, zij geeft haren tegenstanders **gaarne** de gelegenheid door middel van een ingezonden stuk ook hun mening kenbaar te maken, of — indien aangevallen, zich te verdedigen. En indien de schrijver van een ingezonden stuk met doorslaande argumenten aankomt, dan zou een Redactie al heel dom moeten zijn, indien zij haar ongelijk niet bekent.

De Redactie van een goed geredigeerde courant stelt de ingezonden stukken dan ook op prijs, vooral wanneer die niet aan onbetekenende quaesties lange stukken wijden, of wanneer die — wat op Curaçao nu eenmaal een onplezierige gewoonte is — reclame maken voor verschillende instellingen e.d. Want voor dit laatste moet onherroepelijk naar de advertentie-afdeling verwezen worden. Maar de Redactie van een courant stelt het medeleven uit de lezerskring op prijs en afwijkende meningen worden daarbij natuurlijk geapprecieerd, evenals alle mondelinge, schriftelijke of telefonische opmerkingen over de courant.

De courant is er om het publiek te dienen, houdt dus rekening met aller wensen.

Toch moet de schrijver van ingezonden stukken begrijpen, dat hij der Redactie om **gastvrijheid vraagt, die hem ook geweigerd kan worden.** En indien hem gastvrijheid verleend worde, wordt hem wel vrijheid van beweging verleend, doch hij moet zich blijven gedragen naar de regels der gastvrijheid. De schrijver van ingezonden stukken moet den gastheer geen wetten gaan stellen.

De Redactie, eenmaal wettig geïnstitueerd, moet autonoom blijven in haar taak.

Daarom kan een Redactie nimmer dulden, dat zij in eigen huis beledigd wordt. En geen gast mag het onbeperkte vrije woord eisen om te zeggen en te verkondigen wat hem goeddunkt. **Een katholieke courant is een leidinggevend orgaan, waarbij de Redactie bepaalde meningen verkondigt.** Een dagblad is geen vergaarbak van nieuwtjes, en **een katholiek dagblad is geen vergaarbak van alle mogelijke theorieën.** Immers, dan zou een courant geen leiding meer geven, maar slechts verwarring stichten. De autonomie van de wettige Redactie moet daarom onder alle omstandigheden gehandhaafd worden. Zodra een Redactie aan een bepaalde instelling, partij of wat ook, verknocht raakt, is zij niet vrij meer in haar supérieur beweeg als intermédiair tussen volk en regering.

De schrijver van een ingezonden stuk mag een onjuistheid rectificeren, een bepaalde mening als onjuist bestrijden. In het eerste geval zal ieder dankbaar zijn; in het tweede geval zal het de gezichtskring van velen verruimen. Het is toch immers niet zo, dat wij katholieken als stomme schapen bijeenhokken zonder eigen meningen te koesteren. **Juist wij, katholieken, door de rotsvaste basis waarop wij ons bevinden tezamen met onze katholieke tegenstanders-in-accidentalibus, zullen grondiger debat kunnen voeren dan de lieden van de overzij, die principeloos redeneren en dus veelal langs elkander heen praten.** Doch de schrijver van ingezonden stukken mag **nooit een tegenleiding geven,** geheel ingaande tegen die van de Redactie. Een dergelijke eis is ongerijmd en dwaas.

Alleen handhaving van souvereiniteit van Pers en Politiek komt aan beider samenwerking ten goede.

De dienende functie van de Pers t.a.v. de Politiek is wel duidelijk geworden, dienend niet omdat zij ondergeschikt zou zijn aan een partij, want in wezen en uiting is zij veel machtiger en invloedrijker, maar omdat het de politiek is, waarlangs wij katholieken onze doeleinden van een staatsgemeenschap kunnen verwezenlijken en omdat de politiek — wil zij niet een autoritair orgaan worden — steunen moet op het volk, dat in de pers machtiger en vrijer spreekbuis vindt dan in welke volksvertegenwoordiging ook mogelijk zij. Gaat men dus het autonome karakter van een principieel dagblad, van een uitgesproken katholiek dagblad, aantasten, dan vernietigt men het fundament van de katholieke politiek. „Want — om met een uitspraak van Pius XI te besluiten — de macht en de betekenis van de pers is deze, dat zij de woordvoerdster is, of beter volgens een moderne uitdrukking, de luidspreker, maar dan de **denkende** luidspreker, die de feiten en ideeën rondzendt over geheel de aarde. En aan de blote feiten — die zo vaak bronnen van gedachten zijn: uitgangspunt en gelegenheid van talrijke bespiegelingen — aan de feiten moet zij de levende vorm van haar eigen gedachten vrijelijk kunnen toevoegen: zij kleedt de feiten onvermijdelijk in het gewaad van een persoonlijke interpretatie en stelt ze in het licht van een eigen geestelijke visie."

Aruba.

ALGEMEEN NEDERLANDS VERBOND.

Wederopvoering „Betje regeert".

Zaterdag jl. had de uitvoering van „„Betje regeert" voor de tweede maal plaats in het Rialto-theater bijgewoond door ongeveer twee honderd mensen. Dit was buiten verwachting en pleit zeker voor deze toneelgroep, die reeds bij haar eerste optreden zulk een goede naam kreeg. Alhoewel de eerste uitvoering zeer goed gespeeld werd, moet toch erkend worden, dat de tweede uitvoering veel beter vlotte. Het was echt goed gespeeld en het publiek leefde ten volle mede. De uitblinkers waren de heer Hessling, met zijn moeilijke rol van een fabrikant die zich in financiële moeilijkheid bevond en die zulks zo natuurlijk mogelijk vertolkte, en Mevrouw Willy Kemmink-Peterson in de hoofdrol van „Betje" die een speciale vermelding verdient. Dat iedereen uiterst voldaan was, bewees wel het minuten lang daverend applaus dat de artisten oogstten. Naar vernomen wordt, hoopt het Algemeen Nederlands Verbond weer met zijn toneelgroep voor de dag te komen tegen het einde van dit jaar. Ook dit zal wel weer een groot succes worden. Hiervoor staat de kundige leiding van den heer Pauw borg.

NIEUW ORANJE COMITE.

Het nieuwe Oranje Comité onder voorzitterschap van den heer L. J. M. Henriquez (het originele Oranje Comité onder voorzitterschap van Dr. J. R. Arends werd ontbonden met acht tegen zeven stemmen!!) met als oprichter den heer Hennie Eman is bezig geweest te Santa Cruz en zal eerstdaags te San Nicolas beginnen met vermakelijkheden te organiseren ten doel hebbende om de opbrengst ervan te gebruiken voor het vieren van de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin op de 31ste Augustus a.s.

BRAND OP SANTA CRUZ.

Een paar dagen geleden werd overal in de stad het nieuws verspreid, dat er een grote brand op Santa Cruz was en dat zelfs een huis totaal afgebrand zou zijn. Bij nader onderzoek bleek een brandje te zijn uitgebroken in de Politiewacht te Santa Cruz, tengevolge van een kerosine ijskast die vlam vatte. Gelukkigerwijze werd het brandje terstond geblust, zodat de schade hierdoor veroorzaakt niet noemens waard groot is.

KATHOLIEKE PARTIJ.

Zondag as. 24 Augustus zal een algemene vergadering gehouden worden van de Katholieke Partij te Santa Cruz in het Bioscoopgebouw „Aurora" van den heer Eddie de Veer. De heer Palm, bekend Curaçaose redenaar, zal als spreker optreden. Er heerst veel enthousiasme en er wordt een zeer grote opkomst verwacht.

MGR. WULFING STICHTING.

Een tijdje geleden werd er melding gemaakt van een te vormen sub-comité van de Wufingstichting, waarop door de afdeling Curaçao gereageerd werd, met de mogelijke bedoeling om hier op Aruba ook een zodanige stichting op te richten. Dit plan werd toentertijd door zeer vele Surinamers toegejuicht en zelfs door niet-katholieke Surinamers, gezien het mooie doel ervan. Men vraagt of het alleen bij plannen gebleven is of misschien op de lange baan geschoven werd?

JULIANA SCHOOL.

Op de Klip is men reeds met de voorbereidende werkzaamheden begonnen voor een nieuwe school, die de oude Juliana school moet vervangen. De huidige school schijnt niet meer te beantwoorden aan de moderne eisen des tijds. Bovendien ligt deze school temidden van een druk verkeer, zodat de scholieren voortdurend gehinderd worden door het getoeter van voorbij razende auto's. Deze nieuwe school zal ook voor M.U.L.O. ingericht worden. Het hoofdgebouw komt met twee verdiepingen en twee vleugels; er zullen tien klassen komen met aparte gymnastiek- en natuurkunde localen. Er komt ook een geasphalteerde weg Z.O. van Oranjestad.

AUTO-ONGEVAL.

Maandag tussen 17 en 19 uur sloeg een vrachtauto om bij Spaans Lagoen, met het gevolg dat dit voertuig dwars over de Balashibrug kwam te liggen. Het verkeer werd zodoende voor een tijdje gestremd, zodat alle auto's helemaal om moesten rijden via de nieuwe weg Santa Cruz naar Oranjestad of San Nicolas. Persoonlijke ongelukken deden zich gelukkig niet voor, doch alleen was er een lichte materiële schade te constateren. De politie stelt een onderzoek in naar de oorzaak van dit ongeval.

Politiek en Oorlog.

OFFICIEEL OPTIMISME OMTRENT RUSLANDS KANSEN.

Van betrouwbare zijde wordt vernomen, dat het officiële optimisme in Washington en Londen over de kansen van Rusland in de strijd tegen Duitsland gebaseerd is op drie verzekeringen, die aan Roosevelt en Churchill gegeven werden door Harry Hopkins bij de Atlantische conferentie. De verzekeringen, die voortsproten uit de conferentie van Hopkins met Stalin en de persoonlijke waarnemingen van Hopkins waren: **1)** De nazie-pogingen om een vijfde colonne in de U.S.S.R. te kweken hebben gefaald. **2)** Niettegenstaande hamerslagen van de Duitse legers is Moskou in staat geweest de onverbroken verbindingen te bewaren tussen het Algemeen Hoofdkwartier in de stad en de 3 Veldleger-groepen. 3) De industriële expansie van de Sovjet gedurende de laatste 5 jaren heeft op zulk een grote schaal plaats gehad, dat zelfs indien de nazies het gebied behouden, dat zij thans bezet hebben in de Westelijke Oekraïne, de U.S.S.R. in staat zal zijn met Britse en Noord-Amerikaanse hulp voor de ogenblikkelijke benodigdheden, de legers uit te rusten en nieuwe formaties van de luchtmacht te organiseren voor de duur van de oorlog.

Bij het uitleggen van de Duitse mislukking om een vijfde colonne in de U.S.S.R. te vormen, verklaarde men, dat Stalin het leger en het volk vóór de oorlog had samengesmeed en de Regering had gezuiverd van andersdenkende elementen. Gezegd wordt, dat er talrijke nazie-spionnen en vijfde colonnisten in Rusland waren vóór het uitbreken van de oorlog en men deze liet werken tot de Ogpu, de geheime Sovjet-politie, de informaties had verkregen, die men nodig achtte. Zij werden vervolgens doodgeschoten.

De ingewijde deelde mede, dat Stalin in het Kremlin werkt met de ogen open. Hij is noch over-optimistisch noch bevreesd. Het gehele uitzicht van den Russischen leider en zijn Luitenant is er een van practische aard. De verbindingen in Rusland hebben ook indruk op Hopkins gemaakt. De Generaals Vorosjilov, Timosjenko en Budenny en de ondergeschikte Generaals zijn allen in voortdurend contact met Stalin. Stalin is gelijk Hitler een echte oorlogsleider van zijn land, dat is, hij bepaalt de strategie van de campagne in grote trekken en laat deze over aan zijn leger-commandanten om die ten uitvoer te brengen. Men zegt, dat het volkomen mogelijk is, dat de terugtrekking van wat overgebleven is van Budenny's legers in de Oekraïne achter de Dnjepr volgens opdracht van Stalin zelf is geschied.

Hoewel de Regering van de U.S.S.R. in het eerst weigerachtig was om de Britse beloften van hulp te aanvaarden zou men thans, naar vermeld, belangrijk onder de indruk zijn gekomen van de boodschap van Churchill en Roosevelt. Als resultaat zijn aan de Britse missie meer inlichtingen verschaft omtrent de Russische materialen, tactieken en plannen in de laatste dagen dan men gaf in de gehele periode sedert de aankomst op 27 Juni.

Men gelooft, dat Hopkins indruk heeft gemaakt op Stalin met de Britse bezorgdheid omtrent de stijgende nazie-invloed in Iran. Stalin antwoordde door de omvang van de Russische troepenconcentraties in Armenië te onthullen, hierbij aanduidende, dat de vlooteenheden van de U.S.S.R. in de Caspische Zee belangrijke druk konden uitoefenen op Iran door Resht en andere steden op de Noordelijke vlakte aan de kunst te bedreigen.

Terwijl de Britse Regering onwillig is om enige andere druk op Iran te noemen behalve die der diplomatie, deelde men van ingelichte zijde mede, dat de Russen bereid zijn zelf de Duitsers uit Iran te trappen, tenzij de Iraniezen dit niet voor hen doen. Al dit optimisme in politieke kringen wordt echter niet geëvenaard door de mening van de militaire waarnemers alhier, die een veel ernstiger kijk hebben op de militaire situatie. Zij voelen, dat de Duitsers de gevaren van een wintercampagne even goed zien als de Russen en Britten en elke poging zullen doen om Budenny's leger te verslaan en door te dringen naar de Caucasus vóór 1 October.

Werkende tegen de tijd wordt verwacht, dat Generaal Von Rundstedt zijn gehele strijdmacht tegen de Dnjepr zal werpen in een poging om over de rivier te geraken en het leger uit te storten over de vruchtbare velden en industrie-gebieden van het Donetzbekken der Oostelijke Oekraïne. Neutrale militaire waarnemers leggen er de nadruk op, dat hij luchttroepen zal gebruiken bij divisies om zich te verzekeren van de bruggenhoofden aan de overzijde van de rivier en voordeel zal trekken uit de verwarring en ontmoediging in de Russische linies, die onvermijdelijk zullen volgen op een terugtocht van zulke afmetingen. (Londen, (AP) 20.8).

DE DUITSE VERLIEZEN VOLGENS BELGISCH MINISTER.

Camille Gutt, Minister van Financiën en lid van het Belgisch oorlogskabinet in Londen, verklaarde in een radiorede, dat de eerste 7 weken met Rusland Duitsland anderhalf millioen manschappen hebben gekost. Verder schatte hij de verliezen aan materialen op 800 kanonnen, 6000 tanks en 6000 vliegtuigen. Hieraan voegde hij toe: „Ik zal Italië niet noemen, ik heb mij beperkt tot de vechtende strijdkrachten." (Londen, (AP) 20.8).

SOVJET-COMMUNIQUÉ VAN DE NACHT.

Ht Sovjet-communiqué, dat te middernacht werd uitgegeven, luidt als volgt: „Gedurende de dag van 20 Augustus voerden onze troepen koppige gevechten tegen den vijand in de richtingen van Kingisepp, Novgorod, Staraja Russa, Gomel en Odessa.

Volgens thans volledige gegevens werden op 18 Augustus 38 vijandelijke vliegtuigen neergehaald bij luchtgevechten en niet 30 gelijk eerder gemeld werd. Op 19 Augustus werden bij luchtgevechten 27 Duitse vliegtuigen neergehaald. Wij verloren 8 vliegtuigen. In de namiddag van 20 Augustus brachten onze gevechtsvliegtuigen 3 verkenningsvliegtuigen omlaag, die nabij Moskou vlogen.

Een kleine groep Rode legermanschappen, onder commando van Luitenant Pastusjenko, voerde een vermetele nachtelijke aanval uit op het dorp „T", dat door een Duitse bataljon werd bezet. Na onbemerkt de buitenwijken van het dorp te hebben bereikt, vernielden de Rode troepen de Duitse patrouille. Luitenant Pastusjenko stormde het eerst het dorp binnen met een sub-machinegeweer en begon de Duitsers neer te maaien, die de huizen uitliepen. De Rode troepen openden het vuur uit verschillende delen van het dorp en overgoten den vijand met handgranaten. Denkende dat men omsingeld was door een grote Sovjetafdeling, lieten de Duitsers de hielen zien, in de straten van het dorp talrijke doden en gewonden achterlatende, alsmede een grote hoeveelheid wapenen en ammunitie.

De dappere Rode mannen vernielden een belangrijke hoeveelheid verlaten militair materiaal en namen de meer waardevolle tropeeën mee, waarna zij zonder verliezen voor hun afdeling terugkeerden.

Hun voorste defensie-linies nabij het dorp „D" versterkende in de richting van Smolensk, brengen de Duitsers 20 middelzware en zware tanks in de grond tot de torentjes. Op de eerste dag vernielde onze luchtmacht 14 tanks. Des nachts kroop de afdeling van Sergeant Yarov naar de overblijvende 6 tanks en bombardeerde deze met granaten en olie-flessen. Alle Duitse tanks werden opgeblazen of uitgebrand. Luitenant Burbas' afweerbatterij bewaakt scherp de omgeving van Leningrad. Fascistische geweren poogden herhaaldelijk door te breken naar de stad, doch ondervonden het hevig vuur van de batterij en keerden telkens terug. Het fascistische commando zond een groep duikbommenwerpers om de batterij te vernielen, doch dit plan mislukte. Het afweergeschut van de Russen bracht 4 Duitse vliegtuigen omlaag en sloeg de rest uiteen" (Moskou, (AP) 20.8).

REUZENDAM BIJ DNJEPROPETROVSK OPGEBLAZEN?

Een tweede zondvloed.

Berichten, die de „Associated Press" niet kon bevestigen, circuleerden 's nachts in een aantal Europese hoofdsteden, dat de Russen de reusachtige hydro-electrische stuwdam aan de Dnjepr bij Dnjepropetrovsk hebben vernield in een poging om de Duitse opmars in de Oekraïne te vertragen. Een bericht van de „New York Times" uit Bern deelde mede, dat volgens een onbevestigd bericht, afkomstig uit Budapest, biezonderheden werden gegeven hoe millioenen tonnen water braken door de dam en de lage landen aan het beneden-gedeelte van de rivier overstroomden. De „Herald Tribune" meldde in een bericht uit Stockholm hetzelfde (New York, (AP) 21.8).

De Stockholmse correspondent van de „Daily Express" deelde mede, dat de centrale dam van Dnjepropetrovsk niet was vernield. Hij zeide, dat sommige sluizen, die aan de dam verbonden zijn, werden opgeblazen en millioenen kubieke meters water zich uitstortten over de lage landen van de Oekraïne door dorpen en steden over de Duitse voorposten (Londen, (AP) 21.8).

Een bericht van de „Daily Mail" uit Stockholm deelt mede, dat volgens een Russische bron, die in nauw verband staat met het Kremlin, de Russen de dam van Dnjepropetrovsk op Dinsdagavond hebben vernield. **De correspondent deelde mede, dat Stalin telefoneerde naar den Russischen Maarschalk Budenny, die zijn hoofdkwartier in Kiev heeft en vroeg: „Hebt Gij al de manschappen, die u kunt, naar de overkant?" Hierop antwoordde Budenny bevestigend, waarop Stalin zeide: „Goed, blaas dan de dam op."** Volgens een beschrijving hoe de dam werd opgeblazen zouden eerst ingenieurs, die reeds ongeveer 10 jaren de versperring opereren, de machinerieën hebben vernield. Vervolgens werd dynamiet gelegd aan de voet. Een serie van doffe ontploffingen volgde, toen een ogenblik stilte, waarna met een gesis millioenen tonnen tegengehouden water doorbraken en massa's stenen meesleepten in een stofregen van honderden voeten hoog.

De correspondent van de „Mail" vertelde, dat naar vermeend, honderdduizenden Duitse troepen, vluchtende boeren en met de dood worstelende Sovjet-soldaten, die aan de Oostelijke oever probeerden te komen, door het diluvium werden overweldigd. Van militaire zijde bezien, zeide de correspondent, dat hierdoor wordt aangeduid, dat Stalin beseft hoe Hitler correct het meest belangrijke Duitse doel heeft opgegeven, namelijk de vernieling van het Rode Leger. Dienovereenkomstig is het behoud van het Rode Leger het voornaamste Russische object en is de opoffering van de industrieën in de Oekraïne de moeite waard. Als de onbevaarbare Dnjepr van een halve mijl breed dapper verdedigd wordt, is zij een ontzaggelijke hindernis voor de Duitsers. De vernieling van de dam heeft feitelijk het gehele industriegebied van de centrale Oekraïne lamgelegd, tengevolge waarvan de Russen haast geheel zullen moeten steunen op de nieuwe industriegebieden in de Oeralgebergten en de voorraden van de Verenigde Staten voor de oorlogsmaterialen (Londen, (AP) 21.8).

DE RODE LEGERS STONDEN PAL.

De Rode Legers hielden heden stand bij Novgorod — de oude natuurlijk versterkte stad, omringd door een stenen muur op een heuvel omgeven door moerassen en lage landen — bij een uiterste poging om de meest dreigende van de drie Duitse en geallieerde aanvallen naar Leningrad te breken. Het was daar in het gebied op 100 mijl ten Zuiden van Leningrad en aan de rivier de Volkhov, dat heden de bitterste gevechten gemeld werden door het Sovjet-commando. Sovjet-verhalen namen indirect aan, dat door het moeilijke terrein en de verdediging het wel een lange en bloedige strijd zou kunnen worden. De provincie van Novgorod is een halve bedekt met wouden en **heeft 1200 meren.** Gevechten van haast gelijke hevigheid hadden volgens het middagcommuniqué van Woensdag plaats in het nieuwe vastgelopen theater langs het benedengedeelte van het centrale front in de nabijheid van Gomel tussen Smolensk en Kiev, de Oekraïnse hoofdstad.

De toestand rond Odessa in het Zuiden van de Oekraïne werd niet officieel besproken, doch wel was er een aanduiding, dat de Duitsers door de lucht vervoerde troepen gebruikten (deze werd gegeven in de bekendmaking, dat Junker-transportvliegtuigen met tanks en troepen werden neergeschoten in een niet nader genoemd gebied). De Duitse opmars in de buurt van Novgorod door een invaderende colonne, die het laatst was gemeld bij Soltsi, werd volbracht in samenwerking met een andere opmars uit het Estlandse theater, die waarschijnlijk nog steeds wordt opgehouden bij Kingisepp. Die stad ligt op 75 mijl ten Zuid-Westen van Leningrad.

Het derde offensief op Leningrad is naar het Zuiden gericht op de Karelische landengte door de Finnen. Militaire berichten deelden mede, dat een Russische tegenaanval, ergens aan het centrale front de Duitsers had verdreven uit een punt, slechts herkend als „P". Het officiële nieuwsagentschap „Tass" meldde ook een voortgezette tegenactie. De aanduidingen zijn, dat deze actie ergens aan het centrale front plaats heeft en dat de Russen reeds 5 Sovjet-dorpen hebben heroverd (Moskou, (AP) 20.8).

IN RUSLAND WORDT ALWEER GEZAAID.

Een Russisch communiqué deelde mede, dat vele collectieve boerderijen begonnen waren met het zaaien voor de winteroogst, teneinde de militaire macht van de Sovjet-Unie te versterken. De genoemde gebieden zijn: Frunze, Rostov, Veshenskaya, Matveekurgan, Bashkiria, Sterlitmak, Novotroitskoje, Genichesk, Zaporozhye. In sommige districten worden de graansoorten bij dag geoogst en bij nacht geploegd voor de winteroogst (Moskou, (AP) 20.8).

PAUL VAN ZEELAND ONTSNAPTE AAN EEN ZEKERE DOOD.

Van ingelichte Belgische zijde werd gezegd, dat een verandering op het laatste ogenblik in de plannen voor een Transatlantische vlucht het leven had gered van Paul van Zeeland, die Engeland zou verlaten op 10 Augustus per vliegtuig, dat neerstortte, tengevolge waarvan al de 22 inzittenden werden gedood. Hij vertrok de volgende dag en bevindt zich thans veilig aan de overzijde van de Atlantische Oceaan. (Londen, (AP). 20.8).

DE CANADESE TROEPEN IN GROOT-BRITANNIË.

Bij een invasie-oefening, die een week lang duurde, werden verschillende duizenden Canadese troepen in het geheim getraind in het landen en kustaanval-tactieken voor de dag, dat Groot-Brittannië zelf het offensief zal nemen tegen het door de nazies bezette continent. De troepen, infanterie, genie-, artillerie-, signaal-, en medische eenheden, kregen les hoe zij snel de schepen moesten verlaten en landingen uitvoeren op de stranden en steigers. Ook werden hun de eerste beginselen geleerd van gecombineerde operaties met de marine. Tegen het einde van de week voerden zij snelle landingen uit met volledige gevechtsuitrusting (Ergens in Engeland, (AP) 20.8).

DE NEERGESTORTE BENENLOZE BRITSE VLIEGER IS IN DUITSE HANDEN.

Een Brits luchteskader wierp een metalen been in Frankrijk neer voor den benenlozen Britsen piloot Luitenant Douglas Bader, die onlangs werd gevangen door de Duitsers nadat zijn vliegtuig in brand raakte bij een vlucht en hij daardoor een parachutesprong moest doen. Bader werd eerst als dood opgegeven, doch later werd bekend gemaakt, dat hij zich in nazie-handen bevindt. Door het Rode Kruis deelden de Duitsers aan de Engelsen mede, dat Bader bij de parachute-landing een van zijn kunstbenen gebroken had en dat de Luftwaffe zou toestaan, dat een Brits vliegtuig een nieuw been voor Bader zou brengen (Londen, (AP) 20.8).

GROTERE EXPORT VAN DE V.S. NAAR VENEZUELA VEREIST.

De Venezolaanse Ambassadeur Escalante, vergezeld van den President van de Centrale Bank van Venezuela Er. F. M. Herrera Mendoza en den Vice-President van de Kamer van Koophandel van Caracas Sr. Andres Boulton, confereerde met Onder-Staatssecretaris Sumner Welles. Escalante deelde mede, dat de bespreking tot doel had de export naar Venezuela te bevorderen en zeide, dat de artikelen, die Venezuela vooral nodig heeft, van defensieve aard zijn voor het Westelijk halfrond. Hij weigerde echter biezonderheden te verschaffen.

GIFTEN VOOR DE MISSIE NEMEN TOE.

De oorlog ten spijt neemt de offerlust der gelovigen toe. Bij een vergadering van de Hoge raad van de Propaganda (de r.k. missie-instelling in Rome), bleek, dat de giften in totale omvang blijven toenemen, al zijn vele giften op zichzelf kleiner. Voor de missie was $ 3.000.000 ontvangen, voor de vorming van Inlandse geestelijkheid $ 600.000.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Van gezaghebbende zijde in Berlijn wordt medegedeeld, dat de Duitsers Kherson aan de mond van de Dnjeprrivier hebben veroverd. Ook deelden de Duitsers mede, dat Narva, op 81 mijl van Leningrad en Novgorod aan het Ilmenmeer in Duitse handen zijn. Het aantal gevangenen in de slag bij Gomel zou zijn opgelopen tot 84.000; verder zouden de Sovjet-verliezen aan kanonnen zijn gestegen tot 850. Bittere gevechten werden voortgezet om het bezit van Odessa.

Moskou meldt, dat in de nacht hevig gevochten werd tegen de Duitsers bij Novgorod, Gomel en Odessa. Een aanvullend communiqué deelt mede, dat 7 tijdelijke bruggen over de Dnjepr, die door de Duitsers werden aangelegd, door een Russisch detachement vernield werden, dat ook 400 Duitsers doodde en 20 kanonnen vernielde.

Maarschalk Vorosjilov, de Opperbevelhebber van het Noordelijke Sovjet-leger heeft een oproep gericht aan al de inwoners van het Leningrad-district om de stad tot het laatst te verdedigen. In een oproep, gelijk die van de autoriteiten van Madrid in de Spaanse burgeroorlog en van Warszawa bij de Duitse aanval, zocht hij de hulp van de stadsbewoners om de stad te verdedigen. Vorosjilov deelde mede, dat nieuwe detachementen zullen worden gevormd van de nationale militia om het Rode leger bij te staan. Hiervoor zullen de dapperste en beste kameraden, arbeiders en intellectuelen worden uitgekozen.

Gistermiddag voerden Britse Blenheimvliegtuigen een aanval uit op een vijandelijk vliegveld nabij Alkmaar in Holland. Een hangar **werd met een** voltreffer geraakt. Ook een aantal patrouille-vaartuigen werd aangevallen nabij de Friese eilanden.

Verder vonden operaties plaats boven het Kanaal en Noord-Frankrijk. Hedenmorgen staken weer grote formaties Britse vliegtuigen het Kanaal over.

In Berlijn werden positief de berichten ontkend, dat Duitsland de Ambassadeur in Argentinië heeft teruggeroepen.

Elliot Roosevelt zeide bij een persconferentie in Londen, dat omtrent de deelname van de Verenigde Staten aan de oorlog, mogelijk niet door de V.S. zelf zou worden beslist, doch door een andere mogendheid. Hij zeide, dat op een der Amerikaanse schepen zou kunnen worden geschoten en dat men de schepen en manschappen wel zou verdedigen.

Rome deelt mede, dat Britse vliegtuigen gisteren Agusta op Sicilië hebben aangevallen, doch niet veel schade hebben veroorzaakt.

Uit Vichy wordt gemeld, dat de Duitse en Franse politie in samenwerking een klopjacht hebben gehouden op de Parijse arbeidersklasse in het 11e arrondissement op 20 Augustus en 6000 personen hebben gearresteerd, die beschreven werden als Joden. Deze klopjacht is een duidelijke poging om de publieke onrust in de bezette Franse hoofdstad tegen te gaan, waar de spanning steeds schijnt toe te nemen. De politie hield een ieder op straat aan en ging huis na huis na. Wie geen identificatiepapieren bij zich had, werd gearresteerd. Alzo werd een ieder gearresteerd, die niet kon aantonen, dat hij Ariër was. Aanplakbiljetten werden in de ondergrondse stations aangeplakt met de mededeling, dat de treinen niet zouden stilhouden in het 11e district.

Een bericht van „Pravda" uit Moskou deelt mede, dat de Duitsers verschrikkelijke verliezen lijden. Men verzekerde, dat de 94ste Duitse infanteriedivisie 3/4 van het aantal manschappen heeft verloren bij een slag van 10 dagen in Zuidwestelijke richting. De divisie ging de ondergang tegemoet bij de poginen om het Oekraïnse dorp „T" te nemen.

De Columbia Broadcasting System ving een bericht op van de Britse radio-omroep, die mededeelde, dat de Vichyen Duitse Regeringen een vredesverdrag zouden bespreken, waardoor Hitler de militaire- en vlootbases in Frankrijk en Noord-Afrika zal krijgen en het recht van een gezamenlijke exploitatie van het Franse koloniale Imperium. In ruil zouden de Duitsers gedeeltelijk hun troepen uit Frankrijk verwijderen.

Nederland

WILLEMSTAD — BUENOS AIRES.

Aneta meldt uit Buenos-Aires: het bericht, dat de Koninklijke Nederlandse Stoomboot Maatschappij besloten heeft, een geregelde dienst te beginnen tussen Buenos-Aires enerzijds, Paramaribo, **Willemstad**, Venezuela, Colombia, de Panama Canal Zone en Centraal Amerika, anderzijds, heeft in Buenos Aires levendige voldoening gewekt, niet alleen onder de Nederlanders, doch ook onder de Argentijnen zelf. De Nederlanders verheugen zich zeer, weer een geregelde Nederlandse lijn op Buenos Aires te zien varen. Sedert de Koninklijke Hollandse Lloyd en van Nievelt Goudriaan haar geregelde diensten op Buenos Aires gestaakt hebben is alleen de Koninklijke Paketvaart nog over; een tijd lang zag het er naar uit alsof ook deze haar diensten op Buenos Aires zou staken, maar gelukkig is besloten, dit niet te doen.

In ongeregelde vaart blijven natuurlijk Nederlandse schepen de Argentijnse havens bezoeken, maar geregelde lijnen, welke bovendien Buenos Aires verbinden met de Nederlandse Overzeese Gebiedsdelen, zijn toch wat anders. De Argentijnse commentaren zijn meer op het zakelijke gericht. Het grootste blad van Latijns Amerika — en overigens ook van de ganse latijnse wereld — La Prensa, van Buenos Aires, met zijn oplage van meer dan een half millioen per dag, releveert in een hoofdartikel, dat de nieuwe lijn niet alleen tegemoetkomt aan de hier zeer sterk gevoelde schaarste aan scheepsgelegenheid, maar bovendien een directe verbinding schept met landen, met welke Argentinië geen directe verbinding had, zoals Venezuela, Centraal Amerika, Colombia enz.

Wat Suriname en Curaçao betreft: zaken tussen Argentinië en de genoemde Nederlandse gebiedsdelen zijn in de laatste maanden vaak afgesprongen op het gebrek aan geregelde verbindingen. Dank zij K.N.S.M. zullen dergelijke zaken dus mogelijk worden, en men verwacht in Buenos Aires niet alleen een groter uitvoer van Argentijnse producten daarheen, maar ook invoer van producten dier streken in Argentinië.

DIE VINNIGE V......

De Gouvernementspersdienst schrijft ons:

Er komen de laatste tijd brieven uit Nederland met een sluitzegel waarop een grote witte V op een Oranjeveld staat; de text luidt: „Duitsland wint voor Europa op alle fronten." Het is een genoegen deze zegels te zien want er blijkt uit hoe de Duitsers met deze V in hun maag zitten en hoe deze, toch al zo venninig puntige en scherpe letter hen prikt. Men zou overigens van de „meesters der propaganda" een handiger en minder stuntelige reactie verwachten want het kunstje om een onwelgevallig propagandamiddel wanneer het al te hinderlijk wordt zich zelf toe te eigenen voor eigen propaganda is te oud en te doorzichtig om succes te kunnen hebben. Bovendien wordt in de text het gebruik van de V niet verklaard...... Kortom: het enige resultaat van deze zegel is dat wie er een ontvangen duidelijk zien dat de Duitsers de Vileine Vinnige V Verschrikkelijk Vervelend Vinden. En dat is ook de bedoeling.

ECONOMISCHE STICHTING WEST-INDIE—NEDERLAND.

[In „De Katholieke Werkgever" van 30 Mei jl., welk nummer hier arriveerde, staat het volgende bericht, dat een interessant licht op de situatie werpt. Immers hieruit blijkt, dat in ons moederland de instellingen, die zich met de overzeese gebiedsdelen bezig houden haar werkzaamheden voortzetten — Red.]

„Deze stichting hield 19 Mei te 's-Gravenhage haar Jaarlijkse Algemene Ledenvergadering onder leiding van haar voorzitter Mr. Dr. L. N. Deckers. De verbinding met West-Indië bleek verbroken, men had echter nog bericht gekregen van de oprichting ener onderafdeling in Suriname en de voorbereiding voor de oprichting op Curaçao.

Een drietal studiecommissies houden zich nu bezig met de mogelijkheden van onze West-Indische gebiedsdelen:

1. Commissie ter bestudering van de bestaansmogelijkheden der Surinaamse bevolking.

2. Commissie Welvaartsbronnen op Curaçao.

3. Commissie Mijnbouwkundige Exploitatie in de niet of niet voldoende bekende gebieden van Suriname.

Biezonder belangwekkend was een voordracht van Prof. Ir. H. C. P. de Vos over „de waterstaatskundige verzorging der landbouwgronden in Suriname". Gebrek aan grondstoffen en arbeidskrachten maken de industrialisatie van Suriname onmogelijk. Alleen de landbouw heeft er kansen, en wel op een strook van ± 60 km., langs de zeekust, en hogerop op enkele plaatsen aan de reusachtige rivieren gelegen. De centrale moeilijkheid bij deze gronden is: het water. In de regentijd staat alles blank, in de droge tijd is bebouwing door droogte onmogelijk. Het probleem van de landbouw in Suriname is dus een probleem van waterbeheersing. Met de bouw van bevloeiingswerken en ontwateringssluizen is men momenteel bezig. De geringe dichtheid der bevolking (± 1.25 inwoners per km²) en de moeilijkheden met de export remmen echter voorlopig nog een grote opbloei; vele ziekten hebben de cultuur getroffen, en de bevolking toont niet steeds die energie, die het gouvernement gaarne bij haar zou aantreffen. In de laatste tijd blijkt echter de rijstproductie mogelijkheden te bieden; hier en daar is men ook met koffieaanplant geslaagd. Daarnaast blijft hout- en bauxietuitvoer (deze laatste geheel in Amerikaanse handen) de voornaamste welvaartsbron van Suriname."

DE TOESTAND IN HET VADERLAND.

Iemand die pas uit Nederland in Engeland was aangekomen vertelde: in Nederland is te weinig van alles, ofschoon er op papier, nog niet voldoende is. Mijn moeder moest vijf uur in de rij staan voor een pond vlees (voor zes personen voor een week). Tomaten kosten zes cent per stuk; aardbeien tachtig cent per doosje; uien niet te krijgen, fietsen zonder banden: ƒ. 100.—; tweede-hands motorrijwielbanden ƒ. 21.—; Melk bevat geen vet en wordt „blauw water" genoemd; een enkele keer zijn sigaretten van een bekend merk te krijgen, doch meestal niet anders dan slechte, nieuwe merken, ad 75 cent de twintig; zelfs in de dure restaurants is niet steeds een voorraad: de café's schenken alleen hun geregelde klanten een borrel, maar dan in geen geval meer dan twee per persoon, het bier is van middelmatige qualiteit. Nederland is zeer onder de indruk van wat zijn zeelui doen, speciaal over H.M.'s van Kinsbergen spreekt men algemeen met trotse vreugde. Dit hindert de Duitsers zozeer dat Marine-Uniformen niet meer mogen worden gedragen. De jeugd doet den mank-lopenden Seyss-Inquart na. Men tikt 's avonds tegen vensters van N.S.B.'ers en wanneer die naar buiten komen krijgen ze een pak slaag. Duitsers vertonen zich niet in speciale wijken van Amsterdam (de Jordaan!) en Rotterdam. Meisjes weigeren bijna altijd met Duitsers te dansen.

31 AUGUSTUS ZAL TE LONDEN GEVIERD WORDEN.

Het Comité „Nederlands Vrijheid" te Londen zal ter gelegenheid van de 61ste verjaardag van H. M. de Koningin in het openluchttheater in Regentspark op Zaterdag 30 Augustus een bijeenkomst organiseren. Het motto is: „Nederland zal nooit ten gronde gaan".

Er zullen plechtige diensten in de Katholieke en de Protestantse Kerk en in de Synagoge worden gehouden. Minister-President Gerbrandy zal spreken; concert door het Londens symphonie orkest en vertoning van Kloris en Roosje.

NIEUWE HOOGLERAREN.

Tot hoogleraar zijn benoemd: te Rotterdam **Dr. L. J. J. Caron** (oud-gouverneur van Celebes; Bussum); te Groningen: in het Fries, **Dr. Brouwer** (Hardegarijp), in het Duits **Dr. Schmidt** (Leipzig).

NIEUWTJES DIE ONS INTERESSEREN.

— **Frits van Dongen**, de Nederlander die Amerikaanse filmroem oogst onder de naam Philip Dorn speelt de hoofdrol in de anti-nazie-film „Underground".

— De New York Times meldt het overlijden van den in Amsterdam geboren tuinarchitect **Walter van den Hengel**, die in Philadelphia werkzaam was.

— Er komt weer een nieuw boek van **Pierre van Paassen** „That Day Alone".

— Een nieuwe filmactrice maakt opgang in Hollywood „Kaaren Verne". Maar zij heet in werkelijkheid **Lien Deyers**: Een Haags meisje, in Nederland welbekend.

— De Nederlands-Indische delegatie die de handelsonderhandelingen met de Japanse delegatie heeft gevoerd is thans officieel ontbonden verklaard.

— De geestdrift van de Indische inheemse mannen om dienst te nemen in het „nieuwe leger" is zo groot dat meer dan de helft van de nieuwe bezetting uit vrijwilligers zal bestaan.

Een brand in Nederland heeft honderden tons vlas verwoest. Men neemt aan dat dit sabotage is geweest.

KONINGIN WILHELMINA ONTVANGT GEVLUCHTE NEDERLANDERS.

Twee jonge Nederlandse officieren zijn in Engeland aangekomen, ontsnapt in een roeibootje. Zij zijn door Koningin Wilhelmina ontvangen die hun verslag met grote belangstelling aanhoorde en hebben onmiddellijk zich bij het Nederlandse legioen gevoegd.

Zij zeiden: „alles wat wij willen is Nederlands vrijheid te helpen heroveren.

EEN „LEIDER" IN DE KLASSEN.

De lagere scholen krijgen acht klassen. In de zesde wordt met onderwijs van de Duitse taal begonnen. Ook innerlijk moeten de scholen vernazificeerd worden. Iedere klas krijgt een leerling als „Leider" aangewezen. Ea dat moet natuurlijk een super-nazie in duodecimo zijn.

EEN N.S.B.-ER AAN HET HANDELSBLAD.

Tot hoofdartikel-schrijver van het Handelsblad is benoemd N.S.B.'er **J. de Nobel**, van het N.S.B.'se „Nationale" Dagblad.

CURACAO.

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	3890
2e prijs	2133
3e prijs	8267

VANAVOND FEESTAVOND.

Herinnerd zij aan de feestavond van de Kon. Ned. Ver. Onze Vloot, afd. Curaçao, vanavond te houden in Roxy ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan van de vereniging. Voorzitter L. F. Bouman zal spreken, het jaarverslag wordt voorgelezen en de film „'t Sal waerachtig wel gaen" wordt vertoond. De politie-harmonie zal spelen. De feestavond begint om 20.30 uur.

KATHOLIEKE SPORTCENTRALE

Korfbalnieuws:

De vereniging „Crescendo" van Rincon, Bonaire, heeft zich bij de Katholieke Sport Centrale aangesloten.

Het korfbalreglement in de Papiamentse taal is gereed gekomen en verkrijgbaar bij de commissie.

CHEQUEKOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.50
Caracas	50.25	51.75
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdiensten:
Otrabanda: Emma.
Punda: Excelsior.

MET MOTORFIETS EN AL VOOR DE GEZELLIGHEID-BAR.

Hedenmorgen omstreeks negen uur had zich een klein ongeval plaats nabij Club de Gezelligheid. Een motorrijder komende van het Waterfort kreeg het sein om over de brug te gaan en reed pardoes Club de Gezelligheid binnen. De man had verwondingen aan de neus en handen. Materiële schade is zeer gering.

FILM.

Forgotten Girls (West End). Een jong meisje, opgegroeid in een misdadigersmilieu, maar wonder boven wonder niet besmet door haar omgeving, wordt onschuldig verwikkeld in een moordgeschiedenis. Zij krijgt de schuld en gaat voor 5 jaren achter slot. Hier voelt zij zich gelukkig.

Haar stiefmoeder, de eigenlijke moordenares, krijgt wroeging en wil haar bevrijden. Dit lukt door middel van een gangster. Deze gangster wil de levensverzekeringspremie hebben van het meisje, waarvan aangenomen is, dat zij gedood werd bij de verwoesting in de gevangenis. Dan volgen nog enige moordaanslagen en een happy end.

The Black Cat (West End). Hierin spelen Basil Rathbone, Bela Lugosi en nog vele andere bekende filmsterren. Het is een echte griezelfilm. De zwarte kat sluipt overal rond en haar groene ogen lichten onheilspellend in het nachtelijk duister. Moord en geheimnis waren rond in het oude huis. Angst en vrees bevangen de bewoners en de toeschouwers. De zwarte kat en de dood.

Trail of the Vigilantes (West End). Een film in het Wilde Westen vol spanning en romantiek. De harde strijd tussen goed en kwaad. Als een lawine van actie gaat deze film langs je heen. Een uitstekende film in haar soort.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN.

Donderdag, 21 Augustus 1941.

Telegram Afdeling: Hr. Schaap, tel. 547. Amalia van Solmslaan 4.

Shipping & Supplies: Hr. Voncken, tel. 304. Amalia van Solmslaan 5.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Zee, tel. 690. Emmalaan 1.

SPORTCLUB „ASIENTO".

De jaarlijkse kinderfeesten, welke altijd ter gelegenheid van de verjaardag van onze Koningin worden gehouden, zullen dit jaar plaats vinden op Zaterdag, 30 Augustus as., van 9 uur af.

Verschillende dames en heren hebben zich wederom bereid verklaard die dag mede te helpen, zodat een feestelijke en vrolijke morgen in het vooruitzicht is.

VOETBAL.

Zaterdag 23 Augustus as. M.S.V. bekercompetitie wedstrijd **„Asiënto 2" — „M.S.V. 2"**. Terrein Rio Canario; aanvang 16.45 uur.

FEUILLETON.

Het Huis vol Haat.

59).

„Wat de brigadier zegt, is volkomen waar," merkte Moran op. „De meeste van de gewone onderzoekingsmethoden hebben we niet kunnen toepassen. We staan blijkbaar tegenover een interne familiezaak."

„Bovendien," voegde Vance er aan toe, hebben we te maken met een biezonder scherpzinnig complot — iets, dat tot in de allerkleinste details overdacht en uitgewerkt is. Alles is gezet — zelfs het leven zelf — op het resultaat. Alleen een diepe haat of een geëxalteerde hoop kan deze misdaden geïnspireerd hebben. En in dergelijke gevallen zijn de gewone voorbehoedmiddelen nutteloos."

„Een familiezaak?" herhaalde O'Brien. „Het komt me voor, dat er niet veel meer van de familie over is. Ik zou eerder zeggen dat een buitenstaander probeert de familie uit te roeien."

Hij wierp Heath een dreigende blik toe. „Wat heb je met het personeel gedaan? Je bent toch niet bang om ze te donderjagen? Een ervan had je al lang kunnen arresteren en dan had je tevens dat geblaf van de couranten een tijdje doen ophouden."

Markham nam onmiddellijk de verdediging van Heath op zich.

„Ik ben ten volle verantwoordelijk voor iedere schijnbare onachtzaamheid van den brigadier in dit opzicht," zeide hij op koel verwijtende toon. „En zolang ik iets over deze zaak te zeggen heb, zullen er geen arrestaties plaats hebben, alleen om onaangename critiek het zwijgen op te leggen. En wat het personeel betreft, er is niet de geringste aanwijzing van schuld bij één ervan. Hemming is een ongevaarlijke fanatica, die dergelijke moorden niet uitgedacht kan hebben. Frau Mannheim komt ook niet in aanmerking; zij bezit er niet het temperament voor. En Sproot is, hoewel hij de indruk wekt veel meer te weten dan hij zegt, veel en veel te oud......"

Vance sloeg met zijn vuist op tafel.

„Oud! Dat is het, waar ik nog niet aan gedacht heb! Vitaliteit! Dat is het, wat aan deze taak ten grondslag ligt — een ontzaglijke, veerkrachtige vitaliteit vol zelfvertrouwen: een uiterste roekeloosheid, gepaard aan vermetelheid — en overmoed — en onverschrokken egoïsme — een onwrikbaar geloof in eigen kracht. Er is jeugd in dit alles — jeugd met haar eerzucht en waaghalzerij — die geen ogenblik denkt aan risico's...... Neen, Sproot is veel te oud."

O'Brien boog zich over de tafel heen en keek Markham scherp aan.

„Ik heb in de couranten gelezen, Mr. Markham, dat u hebt laten doorschemeren, dat het niet mogelijk was, dat de oude vrouw zelfmoord gepleegd heeft."

„Ik geloof er niets van, Mr. O'Brien. Zulk een theorie klopt helaas niet met de vergiftiging van Ada — en trouwens ook niet met de andere misdaden."

„Daar ben ik nog zo zeker niet van," antwoordde O'Brien. „Moran heeft me verteld, dat u een anderen dachten, dat de verlamming van de oude vrouw maar voorwendsel was. Stel, dat zij drie van haar kinderen doodgeschoten en daarbij al de patronen in haar revolver verbruikt en toen de twee vergiften gestolen heeft — een voor ieder van de twee overgebleven meisjes; en stel dan, dat zij de morphine aan de jongste gegeven heeft en nog maar één dosis over had......" Hij hield op en knipoogde veelbetekenend.

„Ik begrijp, wat u bedoelt," zeide Markham. „Uw opvatting is dat zij er niet op gerekend had dat wij een dokter bij de hand hadden, om Ada het leven te redden, en dat zij, nu het haar niet gelukt was, Ada uit de weg te ruimen, begreep, dat het spel verloren was, en de strychnine zelf genomen heeft."

„Precies!" O'Brien sloeg met zijn vuist op tafel. „En het is logisch. Bovendien betekent het, dat we het duistere geval opgehelderd hebben."

„Ja, het is ongetwijfeld logisch," merkte Vance op. „Maar neem me niet kwalijk, dat ik van mening ben, dat het de feiten veel te mooi aaneenpast. Het is een volmaakte theorie: het is bijna of iemand die ter wille van ons in elkaar gezet heeft. Ik heb zo'n idee, dat de een of ander graag wil, dat wij dat logische en verstandige standpunt innemen. Maar heus, Mr. O'Brien, Mrs. Greene was geen type om zelfmoord te plegen, hoe moordlustig zij ook geweest mag zijn."

Terwijl Vance sprak, had Heath de kamer verlaten. Een paar minuten later kwam hij terug en stoorde O'Brien in een lange verdediging van de zelfmoord-theorie.

„We behoeven daar niet verder over te praten," zeide hij. „Ik heb juist dr. Doremus aan de telephoon gehad, hij is klaar met de lijkschouwing en hij zegt, dat de beenspieren der oude vrouw helemaal weggeteerd waren en dat het absoluut onmogelijk voor haar was haar benen te bewegen, laat staan er op te lopen."

„Lieve hemel!" Moran was de eerste, die van de verbazing, welke dit bericht veroorzaakt had, bekwam.

„Maar wie heeft Ada dan in de gezien?"

„Dat is het juist!" zeide Vance en opgewonden. „Als we dat wisten! Dat is het antwoord op hele probleem. Misschien is het moordenaar niet geweest; maar ne, die nacht na nacht vreemde ken bij kaarslicht heeft zitten lezen de sleutel voor alles......"

„Maar Ada was zo positief in indentificatie, merkte Markham sterd op.

„Dat is haar in de gegeven omstandigheden niet kwalijk te nemen," woordde Vance. „Het kind had selijke dingen doorgemaakt en nauwelijks normaal. En het is maal niet onwaarschijnlijk, dat moeder verdacht. En als dat het is, wat zou dan natuurlijker zijn dan zich te verbeelden, schimachtige gestalte, die zij middernacht in de hall zag, kelijke voorwerp van haar angst

Wordt ve[rvolgd]